

Domáhá-li se někdo nároku na vyloučení věci, jež byla pojata do konkursní podstaty, není konkursní komisař oprávněn činit v té příčině nějaká opatření a nařizovati, aby tato opatření byla vykonána, jako to může činit tehdy, jde-li o otázku, zda určitá věc, o níž jest pochybné, zda náleží do konkursní podstaty, má býti pojata do soupisu. O onom nároku jest rozhodnouti stejně jako mimo konkurs, t. j. buď tak, že se strany dohodnou mimosoudně, anebo že se věc vyřídí pořadem práva; správce konkursní podstaty je co do popření nároku na vyloučení věci samostatný a nezávislý na konkursním komisaři.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1939, R I 1515/38.)

Vladimír H. jako knihovní vlastník velkostatku v H. a Dr. M. K. jako pachtýř uvedené nemovitosti žádali v konkursu Dr. Josefa H. a Boženy H. u konkursního komisaře o vydání správy průmyslových podniků (lihovaru, škrobárny, cihelny, mlýna a školky), provozovaných na řečeném velkostatku, a opřeli svůj návrh o to, že tyto podniky byly dříve pojaty do konkursní podstaty Vladimíra H., jehož konkurs byl pravoplatně zrušen, a nikoliv do konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H. (§ 61 konk. ř.). Správce konkursní podstaty tomu odporoval, popřel jejich vlastnictví a pachtovní právo k oněm průmyslovým podnikům a pojal ony podniky do konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H.-ové. Konkursní komisař odkázal navrhovatele s jejich nároky na pořad práva. Rekursní soud zrušil napadené usnesení s výhradou právní moci a uložil soudu prvé stolice další jednání a nové rozhodnutí. Důvody: Nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí ze dne 22. června 1938, R I 740/38-3, právní názor, že i když dotčené průmyslové podniky jsou provozovány na nemovitostech připsaných Vladimíru H., mohou patřiti do konkursní podstaty a lze je zabezpečiti. Při tom stačí, že jest pochybné, zda náleží do konkursní podstaty, a nemusí býti tato pochybnost doplňováním řízení odstraňována. Z tohoto právního názoru, jímž jsou nižší soudy podle § 188 konk. ř., §§ 511, 514 c. ř. s. vázány, nutno vycházeti. Jde tudíž hledíc na odůvodnění usnesení konkursního komisaře jen o to, zda tu vůbec jest taková pochybnost o vlastnictví Vladimíra H. k oněm průmyslovým podnikům. Aby mohlo býti vysloveno, že jeho vlastnictví jest pochybné, nestačí pouhé vyslovení pochybnosti správcem konkursní podstaty, nýbrž se soud prvé stolice musí podle § 189, odst. 4, konk. ř. postarati o potřebné vysvětlení v příčině vlastnictví Vladimíra H. z listiny o převodu vlastnictví a z výpisu z pozemkové knihy a nahlédnutím do nich zjistiti, které vložky měly býti odevzdány podle oné smlouvy. Jestliže lze tímto způsobem zjistiti jeho vlastnictví, t. j. že mu byly dotčené průmyslové

podniky skutečně odevzdány do vlastnictví, není na místě odkazovati vlastníka na pořad práva (§§ 12, odst. 1, 47, 48 konk. ř.). Teprve, když i pak zůstaly pochybnosti po nahlédnutí do smlouvy a pozemkové knihy, nebylo by podle názoru vysloveného v shora uvedeném rozhodnutí nejvyššího soudu potřebí odstraniti tyto pochybnosti doplněním řízení. Jde tedy v podstatě o zjištění majetku Vladimíra H. podle stavu v době vyhlášení konkursu na jeho jmění. Ten majetek, který měl Vladimír H. v době vyhlášení konkursu, nutno mu se zřením na § 61 konk. ř. vrátiti. Námitka správce konkursní podstaty, že jest odporovatelná směnná smlouva, podle které prý byly velkostatek v H. a ony průmyslové podniky Vladimíru H. odevzdány, nestačí podle názoru rekursního soudu k odůvodnění pochybností ve smyslu § 97, odst. 1, konk. ř., neboť podle §§ 323 a 324 obč. zák. platí pro držitele věci právní domněnka platného důvodu, že v pochybnostech má držitel přednost, a teprve pravoplatným rozsudkem vydaným ve sporu o odporovatelnosti lze držbu změnit. Podle toho stačí zjistiti držbu Vladimíra H. v době vyhlášení konkursu. Podle § 324 obč. zák. musí pak ten, kdo vlastnictví popírá, sám nastoupiti žalobou a nikoliv držitel.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení konkursního komisaře.

D ů v o d y:

Vznikne-li spor o tom, zda určitá věc, o níž jest pochybné, zda náleží do konkursní podstaty, má býti pojata do soupisu, jest konkursní komisař podle § 97, odst. 4, konk. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n. oprávněn učiniti příslušné opatření a naříditi, aby bylo jeho opatření vykonáno. Tu se musí konkursní komisař zabývati i otázkou, zdali jest pochybné, zda ona věc náleží do konkursní podstaty.

Jinak je tomu však tehdy, domáhá-li se někdo nároku na vyloučení věci pojaté do konkursní podstaty. Tu jde o hmotně právní otázku, kdežto soupis majetku konkursní podstaty má jen význam evidenční. Proto jest o uplatnění nároku na vyloučení věci z konkursní podstaty rozhodnouti tímtož způsobem jako mimo konkurs, to znamená, že strany buď se dohodnou o sporném nároku mimosoudně, anebo nastoupí pořad práva. To plyne z ustanovení §§ 12 a 47, odst. 1 konk. ř. Za konkursu jsou stranami jednak osoba domáhající se nároku na vyloučení věci z konkursní podstaty, jednak správce konkursní podstaty (§§ 3, 79, 81 konk. ř.). Správce konkursní podstaty jest co do popření nároku na vyloučení věci samostatný, nezávislý na konkursním komisaři, takže konkursní komisař nemá práva zasahovati do rozhodnutí správce konkursní podstaty, jenž odpírá uznati uplatněný nárok na vyloučení věci z konkursní podstaty, a není proto konkursní komisař ani oprávněn zkoumati a zjišťovati, zdali pochybnosti, které má správce konkursní podstaty o nároku na vyloučení věci, jsou důvodné nebo dostatečné čili nic.

Vladimír H. — jako knihovní vlastník nemovitostí — a Dr. K. — jako pachtýř těchto nemovitostí — žádali o vydání správy průmyslo-

vých podniků, provozovaných na těchto nemovitostech, a opírají svůj nárok jednak o vlastnictví a o pachtovní právo, jednak o to, že dotčené podniky byly dříve pojaty do konkursní podstaty Vladimíra H., jehož konkurs byl pravoplatně zrušen, a nikoliv do konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H. (§ 61 konk. ř.). Správce konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H. tomu odporuje, popírá vlastnictví a pachtovní právo k oněm průmyslovým podnikům a pojímá tyto podniky do konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H. Jde proto v podstatě o uplatnění nároku na vyloučení průmyslových podniků z konkursní podstaty Dr. Josefa H. a Boženy H. a platí tudíž zásady právě vyložené. Podle těchto zásad se ani rekursní soud neměl obíratí otázkou, zda vlastnické právo Vladimíra H. a pachtovní právo Dr. K. k průmyslovým závodům jest dostatečně pochybné, a pochybil, nařídil-li v tom směru podle § 189, odst. 4, konk. ř. doplnění řízení.

Důvodně odkázal tedy konkursní komisař ve svém prvním usnesení ze dne 14. července 1938, č. j. K 16/36-290, Vladimíra H. a Dr. K. na pořad práva.

Čís. 17163.

Právo rybolovu.

Obci jako správce veřejného statku nepřísluší právo rybolovu, pokud nedokáže zvláštní nabývací důvod, na př. vydržení. Nejde o vlastní vody obce, protékají-li řečištěm, které není v jejím soukromém vlastnictví, nýbrž jest veřejným statkem.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1939, Rv I 1333/38.)

Srov. rozh. č. 16558 Sb. n. s.

Žalobě, kterou se žalující obec M. domáhala na žalované obci K., aby bylo určeno, že žalované obci K. nepřísluší právo hájiti, chytati a přisvojovati si ryby v levé polovině řeky S., pokud protéká katastrálním územím obce M. označeným jako č. kat. 1616 v M., že žalovaná jest povinna to uznati a zdržeti se hájení, chytání a přisvojování si ryb v uvedené části řeky S., soud první stolice vyhověl, kdežto odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

S hlediska právního posouzení nelze arci schváliti názor odvolacího soudu, že žalobu bylo zamítnouti proto, že jest žalobou negatorní, ač prý se žalující obce měla brániti jediné konfesorní žalobou podle § 523, první případ, obč. zák. Žalobní prosba zní na určení, že žalované nepřísluší právo rybolovu ve sporné části řeky S., že žalovaná jest povinna to uznati a zdržeti se výkonu tohoto práva. Nelze seznati, proč by